

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Kulturpalota Zomborban.

Városunkban a vármegyei történelmi társulat és városi könyvtáregylet kebelében hazafias kulturális mozgalom indult meg a vármegyei muzeum és közmívelődési palota építése érdekében.

A palota építését előkészítő bizottság a következő lelkes felhívást adta ki:

Szilárdgazdasági viszonyok és fejlett kultúra képezik nemzeti létünk alapjait. Ezen alapok gyarapítása nem egyesek, hanem az össz nemzet feladata. A reálvaló törekvésnek benne kell tehát gyökereznie társadalmunk szívében, lelkében.

Nyugateurópa vezető államai sem varázsütésre lettek azokká a mik, hanem százados munka és óriási áldozatok útján vezette őket népük kitartó életereje és nemzeti szelleme mai nagyságukhoz. E feltételek nálunk sem hiányzanak; csak hogy a százados elnyomtatás, nemzeti függetlenségünk hiánya éveken át aludni hagyták a tenni vágyást. Most századok mulasztását akarjuk pótolni és tehetségünk szerint pótoljuk is.

Összegyűjtjük a mult minden emléket, hogy a multa támaszkodva egy erősebb jövőnek építhessük fel az alapjait. Rendszerbe állítjuk a mult és jelen minden tanuságát, hogy jövőnk törekvéseinknek helyes irányt szabhassunk.

E nemzeti törekvéseket erősíteni, tudásunkat gyarapítani és terjeszteni, a megnövekedett ismeretekkel pedig erkölcsi és anyagi haladásunkat előmozdi-

tani ez minden kulturintézmény végső célja. Ez lesz tehát a Bács-Bodrog vármegyei közmívelődési palota célja is.

A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat alig néhány évre kiterjedő munkásságának egyik eredménye az a gazdag tört. és régészeti gyűjtemény, melynek befogadására szük a rendelkezésére álló három terem s mely ezen oknál fogva az érdeklődő nagyközönségnek szinte hozzáférhetetlen.

És hová kell ennek még fejlődnie?! Mely vármegyének áll a háta mögött ily eseményekben gazdag történelmi mult? Mekkora tere van itt a kutatásnak! És mekkora erkölcsi haszna volna e gyűjteménynek, ha alkalmas elhelyezéssel könnyen megközelíthetővé válnék! Mennyire erősítené „régii dicsőségünk“ e fényes emléke nemzeti érületünket!

A vármegye régi levéltára, mely híres multjának irott tanuságtétele mint értéktelen teher nehezedik a vármegye vállaira, mely e mérhetetlen kincsnek csak súlyát érzi, de értékét nem használhatja ki. Alkalmas elhelyezésével a vármegye e felelősséggel járó tehertől szabadul, a vármegye közönsége és a szaktudomány számára pedig közhasználatává válik egy történelmi kincs.

A mezőgazdaság, az ipar fejlődését mennyire előmozdithatná az, hogy rendszeres gyűjteményekben szemlélhetővé tétetnék a mezőgazdaság és az egyes iparágak fejlődése, mai állása. Igaz, hogy egy Brithish Muzeum ipari szak-

osztályáról nem ábrándozunk, ahol minden egyes iparág teljes fejlődését számszámokban és ipari termékekben egyaránt bemutatva látjuk. De a mezőgazdaság vármegyénk talajának, flórájának és faunájának szakszerű összeállításával, iparunk pedig a nálunk szokásosabb iparágak termékeinek és eszközeinek szemléltetésével nagyban előmozdítottatnék.

Nyugateurópa századok óta belátta a muzeumok fontosságát és Róma (Vatikán), Páris (Louvre), London (Brithish Muz.), Bécs (csász. udv. muz.) stb. évszázadok óta gazdag mügyűjteményekkel dicsekednek. A modern fejlettebb kultur viszonyok a muzeumok decentralizálását teszi szükségessé, hogy ily módon is a vidékek érdekeit szolgálják.

Ha nemzetünk kevésbé szerencsétlen körülmények közt hamarabb létesíthetett volna ilyen intézményeket, Mátyás király milliókat érő könyvtára és Attila kincse (Nagyszentmiklósi lelet) nem került volna Bécsbe.

Hozzá kell tehát fogni a munkához mig nem késő, menteni ami még megmenthető és gondoskodni a jövőnkért.

Az ország minden részében alakulnak kultur testületek, létesülnek muzeumok. Arad, Nagyvárád, Kassa, Szeged, Pozsony, Szegzárd stb. miná az utolsó évtizedben állították fel muzeumaikat. S az ország második vármegyéje, a 11079.41 km² területű és 605,391 (városok nélkül) lakossal bíró Bácsország utolsónak maradjon-e?

Csak 4 napig!

Circus Henry

ZOMBOR, a megyeház mögötti téren.

Megnyitó
előadás
július hó

21.

Egy vármegye, melynek gazdagsága sok-sok német fejedelemséggel vetekedik s melynek kulturintézményei azokhoz képest alig vehetők számításba! Például a kicsiny Szász-Weimár (3595 km² és 339,217 lakos 1895-ben), melynek évi költségvetésében (1896--98) az összes kiadások, beleértve az összbírodalomhoz járókat is, 9.656,218 M., 462 népiskolával, 9 középiskolával, temérdek szakiskolával, két világhírű muzeummal (weimári Goethe muzeum és udvari könyvtár) és számos műgyűjteménnyel bír. A megyénknek kétszeresét sem képező Baden nagyhercegségnek (15081 km², tehát 4002 km²-rel nagyobb) száznál több nagy muzeuma van. A kicsiny Hessen fejedelemségnek megvan a maga mainzini római-germán muzeuma és darmstadti muzeuma stb.

Ezek mellett Bács-Bodrog vármegye, melynek 1901. évi költségvetésében 9:900,145 korona 92 fillér bevétel áll, melynek közönsége ugyanabban az évben 12.337,258 kor. 80 fillér egyenesadót és más címekben 10.817,634 kor. 31 fillért fizetett be az állampénztárba, összesen 472 népiskolával, 6 középiskolával, 3 képezdével, 13 polgári iskolával, 18 alsó iparosiskolával és egyetlenegy műgyűjteménnyel sem bír.

Nem tanuságos különbségek ezek?

Egy vármegyei közművelődési palotának a fölépítése tehát égető szükség. Emelni fogja ezen intézmény az átlagos műveltséget, hozzá fog járulni a vármegye szellemi és anyagi fejlődésének az előmozdításához, meg fogja szilárdítani nemzeti érzésünket s így egyik talpköve leendő nemzetünk jövődjének.

Felállítandó ezen intézmény Zombor sz. kir. városában, mint a megye székhelyén.

Egyelőre elhelyezendő benne a vármegyei Történelmi Társulat régiségi és tört. muzeuma (3 terem) és szakkönyvtára (600 kötet), a Zombor városi könyvtár-egylet könyvtára (31,000 kötet) duplumok nélkül és Bács-Bodrog vármegye régi levéltára.

Nagyon valószínű, hogy a vármegye nem egy gyűjtőjének becses gyűjteménye fog itt mint örök letét (a tulajdonjog fentartásával) elhelyezést lenni. Egy ilyen muzeum létesülése nagymértékben fogja emelni a gyűjtési kedvet is. Mert mi lehet megnyugtatóbb egy gyűjtőre, mint az, hogy kedvenceit örökéletűkké teheti?! Hiszen minden muzeum egyuttal letéti hely, hol kiki a tulajdonjog fentartásával biztosítja az elkallódástól azt, aminek összegyűjtésében életén át fáradozott.

Ami a közművelődési palota létrehozásának anyagi oldalát illeti, nagy nehézségek nem állanak utunkban. A megfelelő díszes épület s berendezése 200—240,000 koronába kerülhet és szükséges ehhez még egy bizonyos alap a fentartásra.

Telek és tetemesebb hozzájárulás várható Zombor városától, melynek a muzeum egyik ékessége lesz. A város eddig is helyet, fűtést, világítást és néhány száz korona évi hozzájárulást ad a könyvtárnak. A könyvtár elhelyezésére a jelenlegi helyiségek átlag 800—1000 korona évi bérért értékesíthetők. A város tehát saját megterhelése és újabb hozzájárulás nélkül is adhat körülbelül 30—35,000 koronát.

A vármegye mint erkölcsi testület 9.000,000-os költségvetésébe szintén be fog állithatni néhány koronát. (1901-ben 10,240 korona fordított kulturcélokra; ez is mind ösztöndíj.) Egy évi 1%-os vármegyei pótdadó, mely az árva- és szeretetház javára kivetett 3% felszabadulása után a közönség újabb megterhelése nélkül volna megajánlható, 80,000 koronával gyarapítaná a közművelődési palota alapját (1902-ben 1%-os vármegyei pótdadó 79,773 kor. 57 fillér volt.) A vármegye 127 községének 100—12,000 koronára tehető népkönyvtári alapja van, ebből törvényhatósági határozattal a kulturpalotában elhelyezendő közkönyvtár javára bátran lehetne néhány 1000 koronát juttatni. A 127 község mint olyan is hozzájárulhatna egyenkint 200—500 koronával. Mindez annál könnyebben történhetne meg, mert a felajánlandó hozzájárulást körülbelül 10 évi törlesztéssel lehetne alig érezhetővé tenni.

A vármegye területén van 40-nél több pénzügyintézet, melyek évi fölöslegükből nagy összeget áldoznak kulturális célokra. Bizonyosan nem zárkoznak el e nemes cél támogatása elől.

Hátra van még az állam hozzájárulása, mely 100,000 koronára tehető. Ez bátran remélhető, mert a fent említett vidéki muzeumok is állami támogatással jöttek létre és tartatnak fenn. Pl. Kassa városi muzeuma 1896-ban 2600 kor. és a könyvtár berendezésére 20,000 koronát kapott az államtól. A Tolna vármegyei muzeum (Szegzárd) 1895-ben a vallás- és közoktatásügyi minisztertől 56,000 koronát, a belügyminisztertől 60,000 koronát kapott a felállításra és

A BÁCSCSA tárcája.

Stockholmról.*)

Irta: Vértési Károly.

Miért Stockholm? — Stockholm és Velence. — Hasonlatok. — Ki hitte volna? — Kölesönös hiba. — A város fekvése. — A világ minden nyelvén. — Sok magyar szó. — IV. sajtókongresszus. — Kastély a la Versailles. — Amíról a király beszélt. — Az utitársakról. — Rákóczi induló. — A legnagyobb vendéglő. — Svéd szokások. — Szigetváros. — Nehéz tájékozás. — Lőfejtő vasuton. — Éjszak legszebb városa. — Vértfürdő. — A nemesi rendről. — Zobrok. — Könyvtár. — Codex aureus. — Luther bibliája. — Petőfi svéd fordítójánál.

„Gott nahm eines Tages ein Stück des schottischen Seedistriktes, ein Stück des neapolitanischen Inseln, etliche Bergknorren aus der Granitkette des Urals, ein Stück kanadischen Fichtenforstes und einige Stadtviertel von Paris, rüttelte das Ganze in einem Gefäss tüchtig durch einander und goss es ohne Ordnung an das Ufer eines Ostsee-Meerbusens, wo es heute die Hauptstadt des Königreichs Schweden bildet und Stockholm genannt wird.“
Max Nordau.*)

I.

Alljunk meg mindjárt ennél a különös elnevezésnél: Stockholm. Stock botot jelent

*) Mutatvány szerzőnek „Az éjfél nap országában“ című, sajtó alá rendezett utirajzaiból. Ezen leírás az „Uj Világ“(Előkelő Világ)-ban jelenik meg egyidejűleg.
**) Budapesti születésű, Párisban élő hazánkfia. Orvos. Író. Kritikus.

svéd nyelven is, holm pedig szigetet. Hogyan került össze a bot a szigettel, elmondom a rövid történetet, amint hallottam:

Az elégedettség nem volt az emberiség kiváló tulajdonsága sehol, soha, tehát Svédországban sem, a XII. században sem, amelyben a nyul farku történetünk játszik.

Sigtuna régi királyi szék lakosai sehogyan voltak meglegedve az állapotokkal, dacára, hogy akkor még nem működött az adóprás. Feltámadt bennük az elvándorlás vágya. Amerikába nem mehettek azon egyszerű okból, mert nem volt még föltedezve, de maguk sem tudták iránytű nélkül merrefelé menjenek. Kivándorlási ügynökök sem voltak akkor, akik terelték volna a csoportokat a maguk és a gőzhajó-társaságok nagyobb hasznára. Bedobtak hát egy fatörzset a Mälaren-tó vizébe, mondván: ahol ez megakadand, ott üjtük fel az új tanyát. Vitte a szél a fatörzset, amig megrekedt ott, ahol a neveztem, Svédország ölen 130 kilométernyi hosszúságban elterülő kristálytisza tó vize, habzó zubogással folyik ki a Baltitengernek a száraz földre tengerágszerűleg 50—60 kilométernyire elágazó, bevágódó Slobacken nevű öblébe. A szigeten építkezni kezdtek s elnevezték az új tanyát Stockholmnak. Meseszerűnek, avatlatlan ere-

detre vallónak látszik a történet, de lehet igaz is.

Aki ezt az egyszerű történetet el nem hiszi, azt utalom Erikson Knut király történetére, aki az itteni legnagyobb szigeten (mostani belváros) erődítményt építtetett az Eszthek berohanásai (1187.) ellen.

Attila félelmetes csapatai elől a lagunákra menekvők sem gyaníhatták, milyen világhírré vergődő városnak vetik meg első alapjait és a dózsék hatalmas köztársaságának és az Adriának milyen fényes gyöngyvé csiszolódik majdan Velence. Az elégedetlen, vándoratra kerekedő, jobb hazát kereső halásznép sem sejtette, hogy a világ egyik legszebb városának az alapját rakja le. E szerint az Eszthek berohanásai elől ide menekülők alapították Éjszak Velencéjét.

Stockholm és Velence! Éjszak Velencéje valóban. Hasonlítgatják még Genfhez, Nápolyhoz és Konstantinápolyhoz, mint minden szép fekvésű várost, mely Vénuszként lép ki a habokból. Ezen hasonlatok egyikét sem tartom elég szerencésnek. Még kevésbé azokat, melyek Stockholmot Génúához és Marseilles-hez teszik hasonlónak. A két utóbbit okadatolják meg maguk az illető, élénk képzeletű utleirók. Én nem így találok. Ha valamely város szí-

1901 óta 1500 korona segélyt fentartásra. Szeged muzeuma 1800 korona évi segélyt nyer, a vasvármegyei és a pozsonyi muzeumok 1901 óta 10 évig egyenkint 4000 koronát kapnak stb. stb. Biztosan remélhető tehát, hogy a magyar kormány Bács-Bodrog vármegyénél, hol 20.000,000 koronánál többet vesz be évente az állampénztár, nem fog ridegen visszahuzódni.

Vármegyénk áldozatkész közönsége szintén meg fogja hozni a maga áldozatát a nemzeti kultúra ez újabb oltárán. Hiszen mint másutt, itt is alapítvány-nak tekinthető minden 1000 koronás adomány s az alapítók névsora a palota díszes helyén márványba vésethető, hogy a késő unokák is méltó büszkeséggel olvashassák őseik örök emlékü áldozatkészességét.

Ilyen módon a szép és annyira hasznos intézmény rövid idő alatt létre is jöhetne. Reméljük is, hogy fel fog épülni. Csak akarnunk kell s vajjon van-e, lehet-e valaki a Duna s Tisza övezte szép megyében, ki e szót kiejthetné: nem?

Zombor, 1903. június havában.

Latinovits Pál, ifj. gróf Chottek Rezső, Szemző Gyula,
védnökök.

Latinovits Géza, Gossdu Elek, dr. Kozma László,
elnökök.

Megyesi Ferencz,
jegyző.

Dr. Dudás Gyula, dr. Falcione Nándor, Gräff Miklós,
dr. Grünér Samu, id. Mihályi János, Pribil Ernő,
Roediger Lajos, dr. Thim József,
a vármegyei történelmi társulat és a városi könyvtáregylet kiküldöttjei, mint a Bács-Bodrog vármegyei muzeum és közművelődési palota építését előkészítő bizottság tagjai.

A verbászi választás.

(Dr. B. F.) Lezajlott immar az új kormány megalakulása óta az első választás az országban, még pedig abban a kerületben,

mely oly multtal dicsekedhetik, mint kevés az országban, melynek tradíciói közé tartozik, hogy valahányszor választó polgárai az urna elé léptek, sohasem tévesztették szem előtt, hogy legfontosabb állampolgári jogaik gyakorlásában kizárólag az ország érdekeinek kell döntő szerepet játszania. Adás tusák voltak a választásoknál mindig a verbászi kerületben, de sohasem klikkek és frakciók folytattak önző érdekeikért küzdelmet, hanem mindig elveik diadalra juttatásáért szállottak sikkra a küzdő felek.

A verbászi kerület most sem lett hűtlen multjához. Helyes politikai érzéssel felismerte, hogy abból a súlyos válságból, melybe a hónapok óta huzódó obstrukció az országot sodorta, azt mielőbb ki kell vezetni, nehogy az amugy is nyomasztó gazdasági viszonyok még elviselhetetlenebbé váljanak és nehogy az ország a tönk szélére jusson. Az ex-lex állapot következményei tűrhetlenné váltak immár, mert eltekintve attól, hogy egy jogállamban törvényellenes állapotot fenntartani nem lehet, fontos gazdasági és szociális kérdések várnak megoldásra és a törvényjavaslatok egész sorozatát kell rövid idő alatt letárgyalni. Az ország tudatára ébredt annak, hogy a gordiusi csomó, mely a katonai javaslatok tárgyalása folytán keletkezett, meg kell oldani és a végtelenségig menő küzdelem abbahagyásával, a békés alkotások terére kell lépni. Bizonyítéka ennek a verbászi kerületben a közeli napokban lefolyt választás, melyben a liberális párt ismét egy fényes győzelmet aratott, az ellenzéki pártok felett, annak dacára, hogy e kerületben a függetlenségi párt politikája iránt a lakosság zöme mindenkor rokonszenvvel viseltetett. De midőn a kerület a liberális párt lobogóját győzelemre vitte, tanuságot tett politikai érettségéről és arról, hogy bangzatos jelszavak által magát nem engedi megtéveszteni, mert immár telt a tizenkettedik óra, midőn az Ariadne fonalat, mely az országot a zűrzavarból kivezesse, meg kell ragadni. A nemzeti vívmányok kérdését most midőn a parlament ugyszólván zsákutcába került, incidentáliter nem lehet megoldani és a nemzet jogos aspirációi

csak akkor nyerhetnek megvalósulást, ha a véderőtörvény tárgyalása alkalmával a katonai kérdések egész complexuma tárgyalás és megoldás alá kerül.

És, hogy a katonai reformok és ezek keretében a nemzeti vívmányok is megvalósulást fognak nyerni, azt már a Széll kormány is kilátásba helyezte és ezen ígéretet az új kormány vezetője is magáévá tette, miért is sikerült a pártok között a megegyezést létesíteni, a mit az egész ország örömmel és annak reményében üdvözölt, hogy a normális parlamenti viszonyok helyreállítása és ama nagy feladatok megoldása, melyektől az ország anyagi jólléte és jövője függ, immár biztosítva van.

A verbászi választás tehát kiemelkedik a helyi érdektől eszmények közül és országos jelentőséggel bír, mert visszatükrözi az ország közhangulatát, mely abban összponosul, hogy a küzdelem befejezést nyerjen és parlamentünk végre áldásos tevékenységet fejthessen ki, mert a békés kibontakozás szükségétől az egész ország át van hatva. De más szempontból is örömmel és lelkesedéssel veszi majd tudomásul az egész ország ezen választás eredményét, mert a kerület mandátuma oly férfiu kezébe jutott, ki egy fényes politikai multa tekinthet vissza. Báró Vojnich nagy érdemei sokkal jobban élnek a köztudatban, semhogy azokat méltatni szükséges volna, hisz már mint képviselő közéletünkben előkelő szerepet töltött be, majd midőn megyénk közigazgatásának élére került, a politikai pályán szerzett tapasztalatait és tudását teljesen vármegyénknek szentelvén, annak közigazgatását fáradhatatlan buzgalommal is odaadó kötelesség teljesítéssel igen magas nivóra emelte. Érdemeit legfelsőbb helyen is mindenkor méltányolták és midőn a főispáni széktől a megye közönségének legnagyobb sajnálatára megvált, a királyi kegy oly mértékben nyilvánult meg irányában, mint a hogy ez a legkritikább esetekben szokott megtörténni. De nem csak a megye, hanem az egész ország közönsége sajnálkozással látta az aktív politika mezejéről visszavonulni és bizonyára széles körökben fog örömet kelteni, hogy

geten, félszigeten vagy szikláson emelkedő tengerparton fekszik, az még nem adja ki a hasonlatot, mert akkor akár Anconához is hasonlíthatnánk Stockholmot, de ez a hasonlat erőltetve sem állana meg. Maradjunk azért a megszokottabb hasonlatoknál.

Velence romladozó már, sőt korhad. A szigetváros márványpalotái dacára, elvesztette minden fényét, jelentőségét. A tenger szomoru, gyászoló menyasszonyát csak a nászutra kelő, más világban élő párok keresik, nézik a bübajos terét, — melyet Napoleon „a világ leggyönyörűbb szalonjának” mondott — élvezik a csendjét, azután gondolából a holdvilágra méláznak, a szerelmesek bágyadtényű nagy esillagára. Más az, mi a vörös fenyő szálakból alkotott pilótákra van építve a vízszinteség teljes betartásával és egészen másképen veszi az ki magát, ami a szeszélyes alkotásu parti sziklákra van rakva, aszerint, amint a szikla puposodik, vagy aláhajlik. Fénykép vagy márdártávlát kihozza a különbséget a két Velence között. Velence pompás távlatképe eltűnt, e soraim írásának idejében önmagában esett össze a város dicsőséges multjának az emlékoszlopa, a Campanille. Stockholmban örök időkre megmarad a Mosebacke. Velence él a multjából, Stockholm a szép jelenéből.

Genf szépségéből nem akarok levonni semmit. Hibáznék, ha ezt cselekedném. Genf helyét állja, nemesak úgy, mint a kis kantonjának a székhelye, hanem úgy is, mint világszép város. Olyan estende, kivilágítva fen is, len is, rézben a vízben, mintha a kékvízű Rhónenak, a Lemani tóból való kifolyásánál tündérek építették volna fel a tó és folyó partjára s e tekintetben még legjobban hasonlítom hozzá Stockholmot.

Nápoly csak Nápoly marad, az égnek földre szállott része. (Lembó di cielo.) Itt ringó öböl, ott nevet a természet, amott tűzhányóból mérges lehelettel morgás fenyeget. Konstantinápolyról, a „sors kedvencéről” és a „szultán paradicsomáról” hasonlóképen a tenger kékszinű szép szalagjáról a Boszporuszról, elmondtam már a nézetemet egy egész könyvben, de ha Konstantinápoly minaret erdejét Stockholmba lehetne átvarázsolni, talán mást gondolnék, mondanék. Mindezek dacára Stockholm nekem Stockholm marad! Réla Humbold egészen megfeledezett, mikor a világ legszebb négy városát (Konstantinápoly, Nápoly, Salzburg, Budapest) kijelölte. Stockholm egy békés nagy ország, hogy úgy mondjam, két nagy országnak a fővárosa. Ezek a testvérországok pedig

együttesen csak a kolosszus [Oroszországnak engednek a terjedelemben világrészünkön.

A két országról és egy fővárosról való ezt a megjegyzésemet ne olvassák sem a svédek, sem a norvégek, sem Krisztiánia dicsőítői Stockholm fölött. A két szomszéd testvéremzetnek ugyanis közösen legnagyobb nemzeti hibájuk az, hogy politikai érzékenységből marakodnak, irigykednek egymásra hűvös önzéssel, ami az egymásnak hiában való becsmérléséig megy. Az egy király személyében testvériesült nemzetek, nem egy eset kapcsán meggyőződtem róla, azért állítom, hogy rossz testvérek. Hiába kapta XIV. Károly János (Bernadotte) király „a svéd és norvég testvériesült nemzetek atyja” címét, mint az a király szobra talapzatán olvasható. A personális unio és a királynak csaknem állandóan Stockholmban való tartózkodása nagyban hozzájárul a két nemzet folytonos civakodásához. A krisztiániai királyi palotában — mondjuk — por lepi a drága butorokat s a süppedős szőnyegeket fölszedve, ne egye a moly és állottság. Egyebekben nem tartozik utirajzaim keretébe a politika.

most, midőn nagy feladatok várnak megoldásra, midőn többek között a közigazgatás államosításának nagy és nehéz problémája is már elodázhatatlanná vált. Báró Vojnich ismét a parlament tagjává vált, hogy résztvegyen újból a nemzeti állam kiépítésének művében. A verbázi választás eredménye tehát mindenképen jelentős egy esemény és nemcsak megyénkben, hanem az egész országban keltett örömteljes visszhangot.

Ezen cikkben foglaltakkal mi csak részben értünk egyet. Nevezetesen aláírjuk azt, hogy az obstrukciós és exlexes állapotokból, mely máris súlyos gazdasági válságba sodorta az országot, meg kell találni a ki vezető utat a rendes parlamenti viszonyok visszatérére. Okvetlen helyre kell állítani a normális állapotokat. Aláírjuk továbbá azt, hogy a verbázi választás fontosságában nyert egyrészt az által, hogy most történt ott választás s a mostani súlyos viszonyok között is a szabadelvűpárt diadalmaskodott, másrészt az által, hogy a kerület bizalma éppen báró Vojnits Istvánra esett, kinek magas kvalitásait nálunknál magasabbra senki sem becsüli. Amde nem írjuk alá — ez ugyan csak egyéni nézetünk — azt, hogy a hadsereget illetőleg, a nemzeti vívmányok kérdését most incidentaliter megoldani nem lehet, hanem a nemzet jogos aspirációi csak a véderő törvény tárgyalása alkalmával nyerhetnek megvalósítást.

Nem írjuk pedig alá a következő okokból: Igaz, hogy az unjonclétszám felemelésére vonatkozó törvényjavaslat benyújtásakor senki sem gondolt arra, hogy ezen javaslat tárgyalásának keretében a magyar nemzetnek a hadsereget illető jogos kívánságai oly széles mederben teljesen kimerítően lesznek megvitatta, ezért a tárgyalás kezdetekor kissé erőszakoltnak látszott a javaslat megszavazását, a nemzeti kívánságok azonnali megvalósításától függővé tenni. Amde azóta nagyot fordult a politika sorsa. A hadsereg kérdése ma már oly arányokat vett s annyira egyesítette egy közös érzésben az ország magyar vagy magyar érzelmű lakosait, hogy ezt a kérdést többé elodázni nem lehet. S mi cikkíróval szemben báró Vojnits István álláspontjára helyezkedünk, aki eléggé nem méltányolható nyíltsággal, de határozottsággal jelentette ki, hogy jogos és méltányos azok kívánsága, kik a mai bonyodalmas helyzetet akként kívánják megoldani, hogy vagy az unjonclétszám emelésére vonatkozó javaslat visszavonassék, vagy pedig a kívánt vér- és pénzáldozatért megfelelő nemzeti engedelmények adassanak.

Mi bizunk abban, hogy amit br. Vojnits István egyéniségének egész súlyával és a meggyőződés erejével mondott, azt valamennyi bács megyei képviselő is követni fogja. Hiszen nem áll az, hogy a helyzet kulcsa a függetlenségi párt kezében van, a szabadelvűpártban van az, csak itt kell összetartani, annak, amit mindenki érez kifejezést adni és minden jogos és törvényes kívánság azonnal teljesítve lesz. (Szerk.)

Kállay Béni.

Mély megilletődéssel vesszük tudomásul a kitűnő férfi elhunytát. Súlyos veszteséget jelent ez a nemzetre és a királyra egyaránt,

mert mindketten leghűségesebb embereik egyikét birták Kállayban. Azon nagy kalibert magyar államférfiak közé tartozott, a kik magas eszmék és magas szempontok által vezetett magukat, Magyarország nagyságának biztosítékát a korona és a nemzet teljes harmóniájában keresték.

A király ritka bizalmával és szeretetével viszonzta Kállay megrendíthetetlen lojalitását.

Az ő nemes szívével magyarabb szív nem dobogott még államférfiu kebelében; a minthogy ragyogóbb képet a magyar állam hivatásáról és jövőjéről nem alkotott senki, mint éppen ő. A mellett nemcsak ábrándozott erről a fényes jövőről, hanem dolgozott érte; annak szentelte élete minden percét, hogy megvalósítani segítsen ezt az álomképet, amellyel összeforrott szívének és lelkének minden érző szála.

Az igazi államférfiu realizmusa csodálatosan egybeolvadt ritka egyéniségében a géniusz által megibletett író idealizmusával. Eszméivel a legmagasabb régiókban járva, képes volt a legobjektivebb higgadsággal cselekedni.

A Kelet ismerője volt. Olyan mértékben, hogy Európaszerte tekintélyvel birt szava a keleti ügyekben. Ugy vélte, hogy hazájának legbecesebb szolgálatot azzal tesz, ha előmozdítja talentumával és tudásával Magyarország keleti misszióját. Ezért tanult, dolgozott és utazott a Balkánfélsziget járta vidékein.

Az az út, amelyen kitűzött célja felé haladt, jórészt Magyarországon kívül vezetett. És a külföldön sokkal jobban ismerték Kállay nagy értékét, mintsem idehaza; mi majd csak ezután tanuljuk meg, hogy mit vesztettünk ő benne, aki megbecsülhetetlen szolgálatokat tett nemzetének, a miért életében gyakran méltatlansággal fizettünk neki.

Aránylag rövid képviselői szereplésén kívül Magyarország köztgyeinek intézésében közvetlen részt nem vett. Hanem örök monumentumot emelt a magyar névnek azzal a munkával, amelyet Bosnyákországban és Hercegovinában végzett. Európa nagynevű államférfiai nyíltan hirdették a berlini kongresszuson, hogy a monarchia lehetetlen feladatot vesz magára ezeknek a török tartományoknak a pacifikálásával és kormányzásával. Igazuk is lett volna, ha nincsen Kállaynk. Amde Kállay zsenije, tudása, vasakarata megoldotta a lehetetlennek látszó problémát. Megoldotta pedig úgy, hogy egész Európa lerakta a magyar államférfiu lába elé csodálatának adóját.

Kállay meg akarta mutatni, hogy mire képes a magyar géniusz. Ejjelt-nappallá tett, föláltoza egészségét és életét a maga elé kitűzött célért. Fáradságos munka után elmondhatjuk róla, hogy ezt a célt elérte, hogy újabb dicsőség babérjával koszoruzta a magyar politikai talentumot. Bosnyákország és Hercegovina, a mikor kormányzásuknak gyepölje kihull Kállay meghidegült kezéből, Kelet-Európa legkonszolidáltabb, legjobban kormányzott tartományai.

Nagy fiát kell siratnia a nemzetnek Kállay Béni, akitől még sok és becses szolgálatot várhatott vona Magyarország.

Kállay Béni halálhíre kedden terjedt el az országban és mindentit óriási részvétet keltett váratlan elhunytá. Temetése tegnap ment végbe nagy pompával.

Kállay Béni holttestét, miután azt szerdán Bécsben a szt. István templomban be-

szentelték, esttörtökön Budapestre szállították és ott az Akadémia kupolacsarnokában helyezték ravatalra. A temetés tegnap d. u. 4 órakor ment végbe, óriási részvét mellett. Megjelent azon őfelsége a király képviselőiben: József Ágost főherceg, a magyar törvényhozás mindkét háza, Bosznia és Hercegovina küldöttsége, az osztrák kormány, a fővárosban időző összes polgári és katonai notabilitások. A temetési szertartást Hettyei Sámuel pécsi püspök végezte és az elhunyt nagy államférfiut azután a kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra.

H i r e k.

Személyi hír. Lobkowitz Rezső herceg tábornok, a budapesti 4. hadtest parancsnoka hétfőn este a hadtest vezérkari főnök és személyi segédtisztjének Szirmay gróf huszárszázadosnak kíséretében városunkba érkezett. Az állomás nem volt hivatalos fogadás, miután a tisztikar az Elefant szálló termében várta a herceget. A hadtestparancsnok kedden délelőtt szemlét tartott a közös zászlóalj fölött a sztapári ut mentén elterülő terepen. Ez alkalommal a zászlóalj nagyszabású harcgyakorlatot végzett, mely kitűnően sikerült. Delután a lövöldön vizsgálta meg a legénységet és úgy a harcgyakorlat sikertülte fölött, valamint a lövészet eredményessége fölött a legnagyobb elismerését fejezte ki Stercz Adolf őrnagynak, az egész tisztikarnak, valamint a legénységnek. A hadtestparancsnok a keddi esti vonattal tovább utazott.

Kinevezés. A szegedi ítélőtábla elnöke Nagel Ferenc bajai kir. járásbírói díjtalan joggyakorlatot a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakorlatká nevezte ki.

A kalocsai érsek a pápáért. Császka György kalocsai érsek XVIII. körlevelében felhívta egyházmegyéjének papságát, hogy szentmiseben a beteg pápáért collecta mondassék és hogy mise után a pap a néppel együtt 3 Miatyánkot és 3 Üdvözlégy Máriaat imádkozzék őszentsége fölgyógyulásáért.

Vármegyénk hivatalos lapja. Bács-Bodrog vármegye hivatalos lapjának 3. száma folyó hó 16-án jelent meg. Tartalma: A pécsi községi közigazgatási tanfolyamon való részvétellel vonatkozó felhívás. Közli továbbá a hivatalos lap Karácson Gyula kir. tanácsos alispánnak rendeletét, mely szerint a községek a hivatalos lapra két példányban tartoznak előfizetni és az előfizetési díjat egész összegében beiktatni. A lapot hirdetések zárják be.

Érseki adomány. Császka György érsek a dusnoki katolikus kör házára 3000 koronát adományozott. A nagylelkű adomány nagy örömet okozott a kör tagjai között.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közölni teszi, hogy dr. Schäffer Adorján ügyvédet Szabadka székhelyvel, dr. Klein Mór ügyvédet Baja székhelyvel, dr. Brichta Nándor ügyvédet Zenta székhelyvel a kamara lajstromába iktatta. Közölni teszi továbbá, hogy dr. Szegő Lajos szabadkai ügyvédet a marososszigeti ügyvédi kamara területére való elköltözése következtében a lajstromból törölte.

Új helyi érdekű vasut. Apatin község képviselőtestülete az apatin-zombori helyi érdekű vasútra 120,000 koronát szavazott meg. Egy bizottság fogja megállapítani, hogy motoros, keskeny vagy szélesvágányú lesz-e a tervezett vasút. Hossza Apatinból Zomborba 16 kilométer.

Névváltoztatás. A király őfelsége megengedte, hogy zombori Stein Rihard, budapesti lakos, családi nevét magyar nemességének és zombori előnevének épségben tartása mellett „Zombory“ra átváltoztathassa.

Műkedvelői előadás. A mélykúti tanuló ifjuság f. hó 19-én a nagyvendéglőben műkedvelői előadást és táncestélyt rendez. Szinre kerül Gárdonyi Géza falusi története „a bo“, főrendező Dregelyi Károly.

Gyászír. Általános, mély részvételt keltett városunkban a szomorú gyászír, hogy Babits Miklós, bázi ezredünk nesztora, csasz. és kir. nyugalmazott őrnagy, ki úgy a tiszt, mint társadalmi körökben köztiszteletben és becsületben állott, életének 74 ik évében Bjelinán elhunyt. A megboldogult földi maradványait Zomborba szállították és tegnap reggel nagy katonai pompával kísérték örök nyugvó helyére a temetőbe. Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Babits Miklósné szül. Bergomi Rachel egy a maga, valamint alulírott gyermekei és unokái nevében is a legmélyebb fájdalomtól sújtva jelenti, hogy szeretett férje illetve jó atyjuk, nagyatyjuk és apósuk Babits Miklós cs. és kir. nyugalmazott őrnagy a hadiérem, a katonai érdemkereszt, a jubileumi emlékérem, a II. oszt. tiszti szolgálati érdemjelvény tulajdonosa folyó évi július hó 14-én reggel 6 órakor, életének 74. évében, hosszas szenvedés után, Bjelinán meghalt. A megboldogult földi maradványai folyó évi július hó 16-án reggel 8 óra 15 perckor fognak a helybeli pályaudvartól a róm. kath. templomba vitetni és beszenteltetni, onnan pedig a Szent Rókusról nevezett sirkerben levő családi sirboltba örök nyugalomra tétetni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó évi július hó 18-án d. e. 9 órakor fog a helybeli római kath. templomban az Urnak bemutatni. Zombor, 1903. évi július hó 15-én. Béke hamvainak! Babits Antal, cs. és kir. alezredes, Babits Adolf, községi jegyző, Babits Richárd, cs. és kir. százados, Babits Frigyes, cs. és kir. százados, Keleti Dezsőné Babits Adél, gyermekei. Keleti Dezső, cs. és kir. százados, veje. Babits Antalné Bubenik Mária, Babits Frigyesné Waschka Anna, menyec. Babits Ella, ifj. Babits Frigyes, Keleti Alfonz, Keleti Miklós, unokái.

Gazdasági munkások foglalkoztatása. A földmívelésügyi m. kir. miniszter az 1903. évi költségvetési tervezetbe a gazdasági munkások helyzetének javítását célzó intézkedésekre 300,000 koronát vett fel, mely hitel közelebbi célja az, hogy a munkások népies háziipar elsajátításában, megkezdésében és ütésében, továbbá egyéb, különös előképzettség nélkül is hasznalható foglalkozásokban pl. a seprőkötés, gyékényfonás, baromfi és selyemteyészés, méhészet, kertészkedés, gyümölcs- és zöldségtermelés, a felesmívelésre való vállalkozás stb. jövedelmező munkát és keresetet találjanak. A földmívelésügyi miniszter a mi vármegyénk részére a folyó évben — az állami költségvetés törvényerőre emelkedése után — 10,000 korona államsegélyt hajlandó utalványozni. Ezen ügyben vármegyénk gazdasági egyesülete egy emlékiratot készített, melyet annak idején ismertetni fogunk.

Emberölés Topolyán. A topolyai legény virtus ismét áldozatot követelt. Egy fiatal paraszt subanc hasonló koru legény pajtását minden komoly ok nélkül leszúrta. Ugy, hogy az nyomban a helyszínén halva rogyott össze. Az áldozat a következő: Vasárnap este, vásár lévén Topolyán, sokan tértek vissza a vásártérrel, többek közt Kókai János is 8 óra tájban negyedmagával tartott hazafelé. Az egyik utcában a ház előtti padon leányok társaságában üldögélő vele egykoru fiatal legények egyikét a föltti haragjában, hogy azok őket nem köszöntötték, magához hívta és szó nélkül arcul ütötte. Az eddig csendesen ülő többi társai az arcul ütöttnek erre oda siettek a kötekedőkhez. Leghamarabb Hess János érkezett a pofokodás színéjére, amint azonban odaérkezett, Kókai a kezében levő nagy konyhakéssel mellbe szúrta, úgy, hogy ez a szúrás következtében rögtön összeesett és szürnyet halt. Dr. Gombár Gyula vizsgálóbíró helyettes az eset megtörténte után rögtön a helyszínére ment és erélyes vizsgálatot indított meg, úgy hogy reggeli 3 óráig tartottak a kihallgatások és bűnjelek megszerzése. A vizsgálat megejtése után a vizsgáló bíró Kókai Jánosnak rögtön letartóztatását elrendelte.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminiszter a jankováci Szent Joáchim temetkezési egyesület alapszabályait jóváhagyta.

A tizkoronás bankjegy bevonása. Meg meg sem igen szokhattuk a korona-rendszer új bankóit s legközelebb máris meg kell váluunk az egyik fajtától, attól, amelyiket leghamarabb szerettünk meg. Arról van szó, hogy bevonják az új tizkoronás bankjegyeket. És pedig azért, mert nagyon könnyű őket hamisítani s a tisztelt hamisító urak éltek is a jó alkalommal. Éppen ezért az Osztrák-Magyar Bank igazgatósága nemrégiben elhatározta, hogy az összes eddig forgalomban lévő tizkoronás bankjegyeket bevonja és új, másképpen megrajzolt, másképpen kiállított bankjegyeket fog kibocsátani. Az utóbbi időben nagymennyiségű hamisítványt fedeztek föl s egynémely jel arra mutat, hogy a hamisítványok Ancona környékéről származnak, ahol üzletszerűleg gyártják a tizkoronásokat. Habár az új bankjegyek kiállítása igen költséges lesz is, az aránylag föltötte nagy mennyiségű hamisítványok megsemmisítése és további csalások elkerülésére minden finánciális tekintet mellőzni kell. Az Osztrák-Magyar Bank kezelősege már el is rendelte egy új tervezetnek az elkészítését, mely az izlés minden követelményeinek megfelelően és amely utánnymás ellen lehetőleg biztosítva legyen. Mihelyt a skicc elkészült, a bank főtanácsosa fog határozni a minta elfogadása és kivitele felől. Az Osztrák-Magyar Bank mindezeket a lehető legrövidebb idő alatt kívánja végrehajtani, úgy hogy a bankjegynyomda valószínűleg még ez évben meg fogja kezdeni az új bankjegyek előállítását. Hogy az új bankjegyek a legnagyobb sietség mellett is csak a jövő évben kerülhetnek forgalomba, az részben az előkészítések körültekintő gondosságának következménye. Az új próba-bankjegyeket ugyanis előbb alaposan megvizsgálják és teljes bizonyosságot szereznek a hamisítás nehézségéről vagy esetleg lehetetlenségéről. Másrészt azért sem lehet az új bankjegyeket a jövő év előtt forgalomba bocsátani, mert egyszerre nagymennyiségű tizkoronást akarnak kiadni, nehogy a forgalom, amely a kisebb fizetéseknel leginkább a tizkoronás bankjegyekre szorítkozik, fennakadjon. Bizonyítja ezt az a körülmény, hogy a tizkoronások forgalma három-négyszeresen föltömulja a husz-koronás bankjegyekét.

Gyászír. Auer Ferenc ny. községi jegyző, a vármegyei községi jegyzői kar kiváló tagja meghalt. Elhunytáról vettük a következő gyászjelentést: Szomorodott szívvel tudatjuk rokonainkkal és ismerőseinkkel, hogy Auer Ferenc nyug. községi jegyző, ferencsatornai pénztárnok, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag f. hó 13-án d. u. 1¹/₂ órakor életének 66 ik évében elhunyt. A boldogultnak hült tetemei f. hó 15-én d. e. 9 órakor fognak a helybeli Szent-Rókus sirkerben örök nyugalomra tétetni. Lelki üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat f. évi július hó 15-én d. e. 10 órakor fog a Szent-Rókusához címzett kápolnában az egék Urának bemutatni. Baja, 1903. július hó 13. Aldás és béke lebegjen drága porai fölött! Auer sz. Rogitta Julianna, neje. Odry Andorné sz. Auer Gizella, Auer Oszkár, Auer Ferenc, Auer Emil, Auer Zsigmond, Auer Mariska, gyermekei. Auer Ferencné sz. Gyukity Rozália, menyec. Odry Andor, vője. Türr István, nagybátyja. Özv. Frey Lajosné szül. Türr Rozália, özv. Milassin Zs.-né sz. Prasser Ida, nagynénjei. Özv. Gschösser L.-né szül. Auer Krisztina, Mrazek Istvánné szül. Auer Izabella, testvérei. Hörander Józsefné szül. Rogitta Hermin, sógornője. Mrazek István, Hörander József, sógorai. Odry Margit, Soos Pistike, Auer Ferike, unokái.

Az aratók sztrájkja. Megyei földesuraink közül nehéz napjaik vannak azoknak, a kiknek Topolya határában vannak szántóföldjeik. A közel mult napok hatása erőt vett az aratók azon részén, a kik a szocialista elveket vallják a magukénak és most újabb követelményekkel léptek föl munkaadóik előtt, a munkát pedig beszüntették addig, míg az újabb feltételek teljesítését nem biztosítják szerződésileg a földes urak. Jelenleg báró Vojnits István, Lelbach János és Vojnits Simon szállásain ültök ki a sztrájk,

utóbbiak azonban már kijelentették, hogy hajlandók megadni a követelmények egy részét, Vojnits István báró, azonban, a ki személyesen ment Topolyára rendet csinálni, határozott kijelentést tett, hogy a túlzott követelményeknek nem fog eleget tenni. Az esetleges munkás zavargások meggátolására 50 csendőr állandó készenletben van. — Mint értesültünk, a Fernbach-féle gombosi „réti“ birtokán is sztrájk volt, úgy hogy itt is a legerélyesebb közbelpésre volt szükség. Az arató munkásoknak különben legcélszerűbb okuk sem volt az elégedetlenségre, mert a nagy birtok kezelője Fernbach Balint nagybirtokos a legelőzékenyebben bánt a munkásokkal, kik most már visszavándorolnak, de Fernbach Balint aligha veszi őket vissza. Kétségtelen immár, hogy a mi munkásnéptünk is meg van mételezve a szocialista tanok legkárosabb fajtajától.

Kirabolták a vásáron. Engler Herman szabadkai kereskedő egy kocsi portékát küldött szombat este a topolyai vásárra. A kocsin volt fia is. A topolyai vásártérre este megérkezvén, a fiu fent aludt a portékával megrakott kocsi tetején, körüllette több más vásárosok és kocsisok fektüdtek. Tizenegy óra tájban a fiut öt ember vette körül és az egyik revolvert szegezve rá suttogva mondta, hogy meg ne moccanjon, mert meghal. A fiu szinte megdermedt az éjszakai támadástól és remegve nézte, mint rabolják el apja portékáit. Mikorra vagy 700 korona áru portékával a rablók eltávoztak, a fiu kiáltozni kezdett, a kocsi alatt és mellett fekvő vásárosok, kocsisok felkeltek, de az éj sötétjében a rablók eltűntek. A csendőrség is azonnal megindította a nyomozást a vakmerő tolvajok ellen, de még eddig nem fogták el őket.

A bácskai hisgzadákhoz cím alatt hívja fel Hesz Márton a vármegyei gazdákat, hogy a megyei gazdasági egyesület kebelében minél több fiók egyesületeket alakítsanak. Különösen ügyelniük kell arra, hogy a megyén kívül álló gazdasági egyesületek megénkben domináló befolyást ne engedjenek. Hiszen a megyei egyesület is megtesz mindent Latinovits Pal főispán elnöke alatt, hogy a fiók egyletek tagjainak érdekei a legmesszebbmenő kielégítést elnyerjék. Hogy eddig oly kevés fiók egylet alakult, ennek az lehet az oka, hogy az egyesület működéséről kevesen szereztek tudomást. Szükséges volna, hogy a gazdasági egyesületet a teli hónapokban előadások révén, ismertetnék meg a néppel s buzdítanák arra hogy az anyae egyesülethez csatlakozzanak, ha gazdasági egyesületeket akarnak alakítani. Szükségesnek tartja még több nyelvű szaklap kiadását is, melyben az egyesületi élet minden mozzanatáról meg kellene emlékezni. Felhívását így fejezi be: „Gazdátársaink törekedjenek minél nagyobb számban a vármegyei gazdasági egyesületbe lépni, hogy ne legyenek kénytelenek külön-külön fölvenni az életbarci küzdelmet, hanem mindannyian egyesülve jel-szavuk legyen: egy mindannyiunkért, mindannyiunk egyért!”

Cirkusz. Kedden július 21-én reggel 7 órakor érkezik külön vonaton 25 vagonnal, 10 évi távollét után Henry óriási sátorcirkusza, 3000 személynyi ténfogatall és amely öt óra alatt a vele érkezett 45 személyből álló munkáscsapat ezek élén a sátozmester által felállították a megyeház mögötti téren és kényelmes ülő és állóhelyekkel van ellátva. A vendégtér 4 napra van tervezve. A sátoznak saját villanytelepe szolgáltatja a villanyos világítást. A cirkusz, amely jelenleg Közép-Európában a legnagyobb utazó cirkuszvállalat, 120 személy felett rendelkezik, mely a legelőkelőbb elsőrangú művész és művésznőkből áll, köztük 30 balletáncosnő; továbbá 90 legnemesebb idomított fajló, az óriási elefánt „Blondin“, a legjobban idomított négy-lábu a világon és más egyéb állatkülönlegesség. Saját 24 tagból álló vonózenekarral. A megnyitó előadás ugyanaznap este 8 órakor tartatik meg. — Jegyek (ülőhelyek) előre válthatók Kollár József könyvkereskedésében. — Bővebbet a megnyitó falagaszok.

Zombor szab. kir. város felső kereskedelmi iskolájában a tanulók beírása szeptember hó 1., 2. és 3. napjain történik, mindenkor d. e. 9—12 óráig. Ugyanazon napok délutánjain vannak a pótló és javító vizsgálatok. Az intézetnek három osztálya van. Az alsó (I.) osztályba azok vehetők fel, akik a közép- vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikerrel végezték. A felső osztály tanulói az iskolai év végén érettségi vizsgálatot tesznek, mely képesítés tekintetében a gimnázium, reál, vagy bármely felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatával egyenlő értékű; e szerint jogosít a katonai egy évi önkéntességre is. A helybeli tanulók tandíja évi 60 korona, a vidékieké 80 korona, melyet félévenként előre kell lefizetni. Ezenkívül minden tanulónak fizetnie kell: felvételi díj címen 4 koronát, az országos tanári nyugdíjalapra 6 koronát, az ifjúsági könyvtárra 2 koronát és az évvégi értesítőre 1 koronát. Szegénysorsu, jó előmenetelű tanulók tandíjmentességben részesülnek és iskolai könyveket is ingyen kapnak. — Minden egyébre nézve készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság és vidéki szülőknél fiaik elhelyezésére szívesen ajánl tisztességes családokat. A helyek megválasztásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra is, hogy a tanulók a helybeli magyar, német és szerb nyelveket otthoni társalgás útján is elsajátíthassák. A felső keresk. iskola igazgatósága.

Névmagyarosítás. Kiskoru Flesch Károly zentai illetőségű ugyanottani lakos a belügyminiszter engedélyével „Fodor“ ra magyarosította nevét.

Haladás a mezőgazdaság terén. Örömmel kell hogy eltöltsön minden igaz hazait, ha megfigyeli, miként halad mezőgazdaságunk mindinkább a modern belterjes gazdálkodás felé! Még 20 évvel ezelőtt az apáinktól átvett rég elavult gazdálkodási mód jarta, de a viszonyok csakhamar megtanították gazdáinkat arra, hogy elzárkózni a tudomány vívmányai előtt azt jelenti, hogy önmagunk akarjuk tönkreteszünk előidézni. Azóta nagyot fordult a világ! Elterjedtek a mezőgazdasági gépek és sutba dobtuk a régi trágyázási rendszert, elfoglalva méltó helyét a műtrágya. Hogy csak egyet említsünk, ki ismerte ezelőtt 20 évvel Magyarország a Thomassalakat? Vajmi kevesen és ezek is csak olvastak felőle. Csak 1896-ban kezdték felkarolni ezen kitűnő és olcsó műtrágyát és ha a fogyasztás nem is érte még el azt a mérvet, amelyet saját jól felfogott érdektünkben elérnie kellett volna, mégis örvendetes, hogy a fogyasztás 7 év alatt csaknem megtízszereződött. Nem is csodálkozunk efelett, ha elgondoljuk mily áldást képez ezen minden talajon biztosan ható trágyaszor a mezőgazdaságra. Mint mindent ami jó, úgy természetesen a Thomassalakat is sokféle képen hamisítják, miért is nem mulaszthatjuk el a gazdaközönséget figyelmeztetve, hogy bevásárlásainál óvatos legyen. Igen sok gazdától hallottunk, hogy a legkitűnőbb Thomassalak a csillag védjegyű, amelyet a berlini Thomasfoszfátgyárak vezérképviselője, Kalmár Vilmos, Budapest, VI. Teréz-körut 3. hoz forgalomba.

A középosztály érdekében. Az országos magyar gazdasági egyesület elhatározta, hogy a középosztály helyzetének felderítésére, hanyatlása okainak kipuhatólására s az orvosszerek megállapítása végett tágkörű tanulmányokat végeztet, amelynek eredményét annak idején közzéteszi. Kutatásai körébe bevonta a városi középosztály helyzetét is, ezért most felkérte a szabad királyi és törvényhatósági joggal felruházott, ugyisint a nagyobb rendezett tanácsú városokat, hogy közöljék vele a városi középosztály bajai körül észlelt tapasztalataikat, rámutatva azokra az utakra és módokra, amelyekkel a középosztály erősödése és boldogulása elé tornyosuló akadályok elháríthatók. Az O. M. G. E. e részben összehasonlítást óhajt tenni a multtal, kimutatni az ipar és kereskedelem emelkedését vagy hanyatlását, foglalkozni kíván a lateiner osztály viszonyaival. Kéri a városokat, hogy ismertetésükben tárják fel a higiénikus köve-

telményeket, a népszaporodás mértékét s annak okait; ismertessék a város gazdasági érdekeit és pénzügyi helyzetét s azt, vajjon kulturális és politikai téren mily eredmények konstatalhatók s a tulságos politikai, gazdasági és értelmi centralizáció hátrányai mennyiben érezhetők, a régi polgári és önkormányzati szellem nem hanyatlott-e? s ha igen, mennyiben mutatkozik ennek káros hatása s miként lenne az orvosolható? Az O. M. G. E. inkább a jellemző adatok és vonások összegyűjtését, mint a tulságos részletezést kéri.

Tűzek. Az elmúlt napokban vármegyénkben több helyen pusztított a tűzvész. Így, mint Jankováról jelentik, Dobos Elek borbácsi lakosnak a község batarában 2000 koronára biztosított háza leégett. A tűzet Virkovic Antal jankováci lakos 5 éves Mária nevű leánya idézte elő, aki gyufával játszadozott. — Csataaljáról jelentik: Haut Andrásnak a községi szertüskertben levő 1 kazal buzáját hamvasztották el a lángok. A kár 120 korona. A tűz ugy keletkezett, hogy Eberhard János és Elemér Ádám napszámók az égő dohányt elszórták. — Baracsáról jelentik: Jungusz József baracsai lakos háza 1400 korona értékben leégett.

A szesznek technikai célokra való felhasználása. Azon nagyjelentőségű előnyök, melyek a szesznek denaturált alakban technikai célokra, géphajtásra, hő fejlesztésre és világitásra való fokozottabb felhasználásával egyttjárnak, továbbá azon nevezetes eredmények, amelyeket a szesznek illetén való felhasználása terén Franciaországban és Németországban elértek, arra indították az Országos magyar gazdasági egyesületet, hogy az ezen kérdéssel kapcsolatos intézkedések sikeres megtétele érdekében országos mozgalmat indítson. Azok a külföldi államok ugyanis, melyek petroleum forrásokban nem bővelkednek, néhány év óta élénken foglalkoznak azzal az eszmével, hogy petroleumot és benzint ott, ahol lehet, spirítusszal helyettesítsék és a külföldről származó kőolajanyagokat hazai termékkel pótolják. Ez a törekvés ugy az iparra, mint a mezőgazdaságra nézve nagy horderővel bír, mert a spirítust a mezőgazda tetszőleges mennyiségben termelheti anélkül, hogy vele a földnek ártana, sőt ellenkezőleg a vele járó jöszághizalás útján földjét jelentékenyen megjavíthatja, a nyers anyag fokozottabb termelése révén pedig jobb és belterjesebb váltógazdaságot űzhet. Hogy a spirítusz az iparnak igen sokféle ágában képes a benzint és petroleumot pótolni és a motorok hajtására ép oly jól megfelel mint amazok, az ma már kérdés tárgyát nem képezi. De a szeszt fogyasztó gépek elterjedésénél számos új mezőgazdasági szeszgyár is volna felállítható, a gazdaságok fizeme belterjesebbé válna, állattartási és trágyatermelési képességük is fokoztatnék. A szeszgépek alkalmazásba vételénél nem csekély megtakarítások és előnyök lennének elérhetőek, amennyiben megtakarítatnék a szén- és vízfűtőanyagok költsége és munkája, egy fűtőnek a bére, a gőzgép előfűtésénél és munkabeszűntetésénél kihasználatlanul elpazarló fűtő anyagérték, a szeszgéppel elérnének annak minden bármely rövid tartamu munkára való felhasználhatása pillanatnyi megindíthatóságával, tejfeldolgozásnál és egyéb munkáknál a szeszgép szagtalanságának, tisztaságának és egyenletes erőhatásának előnye, mely körülmények már magukban véve is eléggé biztosíthatják a szeszgépeknek általánosabb elterjedését. Hogy azonban az ily gépek és eszközök általánosabb elterjeszthetők és ezen a révén nagymennyiségű és kizárólag mezőgazdasági szeszgyáraknak fentartandó exkontingens szesz jövedelmezőleg kitermelhető legyen, egyik előfeltétele az, hogy az ezen technikai célokra felhasználható szesz állandóan oly olcsó árban legyen forgalomba hozható, hogy az a versenyt a községen kívül a kőolajjal és benzinnel sikeresen megállhassa. Amiből szükséges, hogy a kiucstár ezen szeszmenyi- ségek kitermelését szintén oly mérvben bonificálja a mezőgazdasági szeszgyáraknak, mint a milyenben a kontingens szesz részestl. A midőn az O. M. G. E. a magas kormányhoz

már előterjesztéssel elt az iránt, hogy ezen fontos kérdés minden irányban sikeres megoldást nyerjen, kívánatos, hogy gazdaközönségünk, mely ennél a kérdésnél a legközvetlenebbül van érdekelve, az e tárgyban megindított mozgalmat lelkesen és kitartással támogassa. (Bács-Bodrog vm. gazd. egyes.)

Furfangos lopás. Ujvidéken Krsztics Zsiván vidéki jómódu szőlősgazda, ki azért ment oda, hogy egyrészt bevásároljon másrészt, hogy a magával hozott pálinkamin-tát itteni kereskedőknek eladásra kínálja. Kocsijával a péterváradit zöldfakorcsmában szállott be, s mielőtt átjött volna Ujvidékre, megkóstolta a jó majori bort. Itt asztalához szegődött Filippovic János fegyházviselt csavargó és Baics Dusan szintén rovott multu napszámós s mikor italközben megtudták Krszticstől, hogy mi járatban volna, arra ajánlkoztak, hogy majd ők elvezetik egy pálinkakereskedőhöz Ujvidéken, aki biztosan vesz tőle. Így kerültek el a temerini kapunál lévő korcsmába. Persze, hogy itt a pálinkát valaki megvette volna — szó sem volt. Filippovic egyszerre csak eltűnt. Baics pedig berkocsit hozatott, hogy azon valami más pálinka kereskedőhöz mennek. Elhajtottak a Dunautcába, ahol Baics azon ürügy alatt, hogy szivart vásárol, a kocsirol leszállt, de meghagyta a bérkocsinak, hogy a fekete sas szállóban várja meg. Krsztics unalmából e, vagy rossz sejtelemből zsebébe nyul, hogy megnézze vajon megvan-e a pénze, rémtülve látja, hogy erszénye és benne 400 koronája eltűnt. Jelentést tett rögtön a rendőrségnél, s most az eltűnt két jómadarat keresik.

Kisipari motorok kezelőinek tanfolyama. A m. kir. technológiai iparmuzeumban a jelenleg ott kiállított kisipari benzin-, petroleum- és gőzmotorok szerkezetének és jókarban tartásának megismertetésére és okszerű kezelőiknek begyakorlására rövid időtartamu tanfolyamok rendeztetnek. Egy-egy tanfolyam tartama hat nap, a tanítás díjtalan. E tanfolyamra felvételnek elsősorban kisipari motorok tulajdonosai, másodszorban azon gépkészítők, kik kisipari motorokat már kezeltek, vagy most kezelnek, végre — a mennyiben a jelentkezők száma megengedi — vizsgázott gépkészítők is. Beiratkozni lehet a muzeum irodájában (VIII., József-körut 6. szám) a hivatalos órák alatt naponként 10 1-ig. A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket s jelenlegi foglalkozásukat. A vidékiek okmányaik beiktatása mellett levél útján is beiratkozhatnak. A jelentkezők viszonyainak és óhajainak figyelembe vételével az igazgatóság állapítja meg a felvétel sorrendjét az egymásután következő tanfolyamokra. — A kir. technológiai iparmuzeum gondoskodott a vidéki jelentkezők jutányos elszállásolásáról is. Jelentkezéseket készségesen közvetít a szegedi kereskedelmi és iparkamara.

Hamis kártyás. Egy Iradov Vazul nevű hamis kártyást köröztetnek, ki több községben hamisan kártyázott és ez által többeket érzékenyen megkárosított. Most ismeretlen helyen tartózkodik.

Schweidel József szobrára adakoztak:

XXVIII.	
A XXVII. kimutatás szerint volt 12714 K 38 f.	
Kir. állampénztár Budapest (20 fil. postaköltség levonatott)	99 K 80 f.
Budapesti II. ker. reáliskolai tanári kar, Bendő Jenő gyűjtése	10 K — f.
M. kir. államvasutak takarékos és segélypénztár gyűjtése Budapest	10 K — f.
Veprovác község gyűjtése: Hinger József, Csalmák István, dr. Sauer Károly, Löbl Lipót, Vigyázó Vendel, Faller Mátyas 2—2 kor., Wenk Károly, Alleveil Manó 1—1 kor., Eibek Antal 40 fil.	14 K 40 f.
Ujverbász község m. erk. testület	4 K — f.
Overbász község m. erk. testület	3 K — f.
Bácskula: Wighardt Ernő 2 kor., Falcione Ilona 60 fil., Lederer, dr. Stollard 40—40 fil.	3 K 40 f.
Kucura: Kucura község 2 kor., Julián Sándor, Szakácsy Sándor, Reid János 1—1 kor.	5 K — f.

Cservenka község gyűjtése: Scultéy Kálmán, Kruttschmitt, Olvashatlan 1—1 kor., Kuhn Krisztián, Welsch Péter, Diener Mihály, Ditrich Ádám, Keller József, Wagner János 40—40 fil., Gaál Mihály 50 fil., Hessz Károly, Pfeifer Jakab, Schnur, Olvashatlan, Ditrich János, Gutvein Ádám, Burgstaller József, Kármán Géza 20—20 fil. Filipova község m. erk. testület

Hódság: Hódság község, Szendi Károly 2—2 kor., Prokes Rezső, Wissinger Richárd 1—1 kor.

Karavukova község: Rumbach Mihály 2 kor., dr. Weber Ignác, Butsch János, Zuckermann Ignác, Ternák Sándor 1—1 kor., Pfeiffer Alajos, Schaffer Gyula, Szelinger Jakab, Steiner Ferenc 50—50 fil., Schaffer Ferenc 30 fil., Gretschele Károly 20 fil.

Parabuty község m. erk. testület

Pivnica község m. erk. testület

Rácmilitics: Rácmilitics község 2 kor., Bene István 1 kor.

Vajszka-Bogyán: Hevesy Ilka 1 kor., Kálmán István 80 fil.

Dr. Balaton Gyula főszolgabíró Obecse

Bácspetrovoszelló: Bácspetrovoszelló község 50 kor., Petrovoszellói keresztény népbank 5 kor., dr. Sztárcsevits jegyző, Rózsa Imre, Tripolszky Ágost 2—2 kor.

Apatin: Apatin község 5 kor., dr. Bruck Mór, dr. Gräber Lajos 2—2 kor.

Gombos: Gombos község 5 kor., Gombosi állomási népiiskola 3 kor., Berecz Károly, dr. Tamás Antal 2—2 kor., Molnár Gábor, Nemes János, Szobonya Fábán, Baumgartner Sándor, Lovász Ferenc, Lakatos József, Herzog Mór, Tripolszky Béla, Szivasky Gyula 1—1 kor., Weisz Lázár, Krausz Mór 60—60 fil., Krausz Károly, Sz. Józsi, Richter Fülöp, György István 50—50 fil., György Antal, Kálóczi Mátyás, Barna Mihály, Hajnal Balázs, Kamaics Ferenc, Laboda István, Rumi András 40—40 fil., Kovacsics 30 fil.

Bresztovác: Bresztovác község 20 kor., Zányi Bódog 2 kor.

Bácsdoroszló: Bácsdoroszló község 15 kor., Polgári kaszinó 5 kor., Gaiszt Béla 2 kor., Diósy Imre, Body Andor, Hallós Károly, dr. Wilhelm Ignác, dr. Mayer Ignác, Hosszu Sándor 1—1 kor., Bartol Pal és András 40 fil., Gellér István, Samu Imre, Lóni Karoly, Nagy Imre 20—20 fil.

Kupuszina község: Török Endre 1 kor., Guzvány János, Guzvány László, Maros Imre, Guzvány Péter, Domorád József 40—40 fil., Kerhut János, Buják Pál, Marások Imre, Guzvány Mihály, Sóta István, Wámoscher Gyula, Eusman János, Zsuffa Károly, Kerschler Ferenc, Czirfusz Károly, Herman Mariska, Nagy János 20—20 fil., Koleszár Pál 12 fil.

Bátmonostor: Bátmonostor község 10 kor., Alföldy Géza, Nagy Béla 1—1 kor.

Osztapár: Osztapár község 10 kor., Milits Szvetozár 2 kor., Józich Ferenc, Ivencz János 60—60 fil.

Prigl-Szentiván: Prigl-Szentiván község 10 kor., Rauschenberger Adolf 4 kor., Flesch 2 kor., Makk József, Ott Vendel, Posch Jakab, Hausperger József, Lincz József, Schneider Fülöp, Müller József, Lencz Péter, Ádám Mátyás 1—1 korona

Összesen 13119K—f.

Vécsey Károly, pénztárnok.

7K50f.
10K—f.

6K—f.

8K50f.

5K—f.

5K—f.

3K—f.

1K80f.

2K—f.

61K—f.

9K—f.

29K30f.

22K—f.

29K20f.

5K52f.

12K—f.

13K20f.

25K—f.

2—2

HIRDETÉSEK.

Kerestetik helyben egy jó forgalmu

fűszerüzlet

dohánytőzsde és italmérési engedéllyel, azonnali átvételre, esetleg a házat is megveszem. Cim a kiadóhivatalban.

Elárusítónő kerestetik.

Csinos megjelenésű 16 éves leányka azonnali belépésre elárusítónőnek felvétetik Tantner Ottó cukrászdájában Zomborban. 3—2

1998. szám.

kig. 1903.

Pályázati hirdetés.

Ujsóvé községben megütrült községi bába állására pályázatot hirdetek és felhívom mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbbben folyó évi július hó 31-ig nyújtsák be.

A bába javadalmazása évi 140 korona készpénzben és azonkívül minden egyes szülési eset után szabályzatilag megállapított 2 korona látogatási díj.

Ujvidék, 1903. július hó 8-án.

Mezey Imre,

főszolgabíró.

3—2

357. szám.

kig. 1903.

Pályázati hirdetés.

Gardinovec község alulírott elüljárósága leköszönés folytán tresedésbe jött gyalogrendőrfelügyelői állásra újból pályázatot hirdet.

Kellően felszerelt kérvények 1903. évi július hó 29-éig bezárólag az itteni elüljárósághoz nyújthatók be. A szerb nyelvnek szóban való bírása megköveteltetik.

Evi készpénz fizetés havi utólagos részletekben 600 korona.

Teljes felszerelés és ruházatot a község adja.

Gardinovecén, 1903. évi július hó 12-én.

2—1

Az elüljáróság.

2510. szám.

kig. 1903.

Pályázati hirdetés.

Járáshoz tartozó Csurog községében újonnan rendszeresített és évi 1000 korona fizetéssel egybekötött irnok-iktatói állásra, továbbá az ezen községben esetleg a most jelzett állás betöltésével tresedésbe jövő és 600 korona évi fizetéssel egybekötött irnoki állásra pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1903. évi július hó 30-áig nyújtsák be.

Zsablyán, 1903. évi július hó 9-én.

Nikolits Izidor,

főszolgabíró.

2—2

7777/polg. 1903. szám.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Kernyaja község ama kérelmére, hogy a kernyajai 429. számú telekjegyzőkönyvben felvett 6^{1518/1600} hold közösen maradt legelő az arra jogosultak között felosztassék, illetve a már eszközölt tényleges felosztás, nemkülönben a már 1872. évben tagosított Benzinger rét nevű dűlő felosztása bíróság hitelesítessék, — az 1890. évi 20326. ig. min. rend. 47. §-a szerinti eljárás folyamatba tétele elrendeltetett s a szükséges nyomozásnak a helyszínén leendő foganatosítására határnapul 1903. évi szeptember hó 19-ik napjának d. e. 9 óraja Kernyaja községhezához kitűzetett. Ezen határnapra a közös legelőre s nevezett dűlőre nézve jogosultsággal bírók ezennel oly hozzáadással idézetnek, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés bevétele nélkül érdekeik képviselőitől gondoskodjanak.

Zomborban, a kir. törvényszék mint urbéri bíróság, 1903. évi július hó 13.

Gozsdu Elek,

kir. törvényszéki elnök.

3462. szám.

kbiz. 1903.

Hirdetmény.

Bács Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy Goszpodince község kérelme folytán a Livada és Jorac nevű dűlőiben létesítendő mezei közös dűlőt céljaira Goszpodince község batarában szültségelt s Kalány Jován, Buzarszki Sergia és birtoktársai Juca és György, Nedelykov Lyuba, Dobanovacszi Száva, Kuranov Tódor, Sztepanov Bogolyub, valamennyien goszpodincei lakosok tulajdonát képező összesen 24 hold 660 □ öl földterületre nézve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1903. évi május hó 28-án 25416/I. szám alatt kelt leiratával a kisajátítási eljárást elrendelte.

Az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kitűzött bizottság a helyszíni tárgyalást az idézett törvény alapján Goszpodince községében a községbáznál 1903. évi augusztus hó 1-én (szombaton) délelőtt 9 órakor fogja megkezdeni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a kisajátítási terv és összeírás Goszpodince községbáznál a hivatalos órák alatt 1903. évi július hó 15-étől 1904. évi július hó 29-éig (szerda) bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv s ár ellen és minden telekjegyzői érdekeltnak a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Végül kijelentetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az édekeltek közül senki sem jelen meg s hogy a meg nem jelenés vagy a felszólamlásnak elmulasztása az idézett törvény 36. §-ában körülírt jogi következményekkel jár.

Kelt Zomborban, Bács Bodrog vármegye közig. bizottságának 1903. július hó 3-án tartott üléséből.

Latinovits Pál,

főispán,

3—2

mint a közig. bizottság elnöke.

1440 szám

1903.

Árverési hirdetés.

Veprovác községnél két lovasrendőr részére szükséges és 2 évi használatu teljes felszerelés 1903. augusztus hó 9-én d. u 2 órakor nyilvános szóbeli árverés útján elfog adatni.

Veprovác, 1903. július 11-én.

2—2

Az előjáróság.

MINDENNEMŰ
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK

DISZES KIVITELE

A BÁCSCSA KIADÓHIVATALÁBAN

FELVÉTELEK.

Magyar királyi állam- vasutak nyári menetrendje.

ERVÉNYES 1903. ÉVI

MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád. Vissza											
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.05	6.55		
12.33		5.47	7.42	4.05	érk. SZABADKA	11.50	5.05	9.46	1.56		
1.22	4.10	5.56		5.30	ind. SZABADKA	10.53	7.34	9.34	1.21	7.15	
1.51	4.45			5.59	Csantavér	10.21	6.59		12.56	6.14	
2.18	5.18	6.27		6.28	Bács-Topolya	9.57	6.34	9.02	12.34	5.17	
2.44	5.46	6.42		6.54	Hegyes-Feketehegy	9.27	6.02	8.46	12.06		
3.05	6.10	6.56		7.16	Verbász	9.01	5.39	8.33	11.48		
3.26	6.44			7.38	O-Kér	8.36	5.11		11.29		
3.44	7.05			8.07	Kiszács	8.16	4.50		11.13		
4.06	7.30	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	7.51	4.24	7.50	10.52		

Oda Szabadka—Ó-Becse Vissza					
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.40	1.30	ind. SZABADKA	8.34	5.25	érk.
5.08	1.58	Békova	8.07	4.58	
6.19	3.21	érk. ZENTA	6.40	3.40	ind.
7.47	5.27	Ada	5.26	2.19	
8.10	5.42	Mohol	5.05	2.02	
8.30	6.02	Bács-Petrovosszellő	4.39	1.37	
8.56	6.28	érk. Ó-BECSE	4.10	1.10	ind.

Oda Szeged-Rókus—Zenta Vissza					
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.15	2.00	ind. SZEGED-ROKUS	8.51	5.41	érk.
4.40	2.23	Röszke	8.28	5.19	ind.
4.58	2.42	érk. HORGOS (136)	8.07	5.01	
5.01	2.50	ind. HORGOS	7.57	4.49	érk.
5.20	3.09	Bács-Martonos	7.39	4.31	
5.43	3.32	Ó-Kanizsa	7.25	4.17	
6.04	3.54	Adorján	6.56	3.53	
6.29	4.19	érk. ZENTA	6.30	3.28	ind.

Oda Szabadka—Baja Vissza					
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43	ind. SZABADKA	9.29	12.43
5.29	2.22	7.18	Csikéria	8.56	12.10
6.08	2.54	7.50	Bács-Almás	8.24	11.48
6.09	3.00	7.56	Almás	8.19	11.33
6.34	3.26	8.25	Bikity-Borsód	7.54	11.08
7.08	4.00	8.59	érk. BAJA	7.17	10.32

Oda Baja—Ujvidék Vissza					
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.00		1.15	ind. BAJA	9.15	6.50
4.11		1.25	Baja-szállás	9.08	6.42
4.25		1.38	Vaskut	8.53	6.26
4.51		2.01	Gara	8.32	6.00
5.09		2.16	Pigycsa	8.17	5.35
5.37		2.39	Sztanisics	8.00	5.12
5.56		2.56	Gákova	7.36	4.40
6.15		3.14	Nenadies	7.15	4.16
6.25		3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	7.05	4.05
2.25	6.51	3.51	ind. ZOMBOR (étk.)	6.20	11.20
2.31	6.57	3.57	Zombor-vásártér	6.13	11.13
2.41	7.07	4.07	Fernbach-szállás	6.04	11.04
2.50	7.16	4.16	Zsárkóvár	5.56	10.56
3.06	7.30	4.30	Ó-Szapár	5.42	10.42
3.35	7.49	4.49	Bresztovác	5.27	10.28
4.05	8.10	5.12	Hódságh	5.02	10.02
4.46	8.35	5.37	Parabuty	4.43	9.45
5.00	8.49	5.51	Paraga	4.22	9.25
5.40	9.16	6.09	ind. GAJDOBRA	4.04	9.07
5.54	9.30	6.23	Bulkesz	3.50	8.55
6.16	9.45	6.38	Petrovác-Glozsán	3.39	8.44
6.50	10.10	7.03	Futtak	3.10	8.16
7.13	10.31	7.25	érk. UJVIDÉK	2.45	7.55

Oda Szeged-Rókus—Szabadka Vissza											
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
2.50	3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12
3.11	3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Röszke	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57
3.26	3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS	6.25	10.18	2.55	6.39	11.44
3.40	3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom	5.58	10.05	2.36	6.26	11.31
3.56	4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics	5.42	9.53	2.24	6.14	11.18
4.09	4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05

J E G Y Z E T. Az esti 6 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felfelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.